

เทศน์เช้า วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

(กฐิน)

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ต่อไปเราจะทอดกฐิน ก่อนจะทอดกฐิน เราจะเทศน์ธรรมะก่อน ถ้าเทศน์ธรรมะแล้ว เพื่อให้เราพร้อม ให้เราพร้อม ให้เราเข้าใจว่าเราจะทำอะไรกัน ถ้าเราพร้อมว่าเราจะทำอะไรกันแล้ว การกระทำนั้นมันจะสมบูรณ์

ถ้าอย่างนั้นก็สักแต่ทำอะไรๆ พอทำเป็นพิธีพอให้มันผ่านไป ไปไง คนที่มีศรัทธามีความเชื่อ เขาก็ตั้งใจของเขามานะ แล้วคนที่มีความเชื่อมีความศรัทธาเขาก็ชวนเพื่อนเขามา พอเพื่อนเขามากก็บอกว่า แหม! ไปเพราะขัดไม้ได้ พอขัดไม้ได้ก็ขอทำให้มันผ่านไป ไปไง

ฉะนั้น ถ้ามันตั้งใจจริง ตั้งใจจริง วันนี้อย่างจะทอดกฐิน เวลาจะทอดกฐิน บังเอิญหลวงปู่ดี ท่านเป็นพระอรหันต์ ท่านได้เสียชีวิตไป เราพิมพ์ประวัติหลวงปู่ดีมาแจกๆ อยู่เนิ่นเนิ่น บังเอิญถ้าไม่มีกฐิน เราก็อยู่นั่นแล้ว แต่เราไปล่วงหน้า เราไปมาแล้ว เสร็จแล้ว

เพราะคำว่า “หัวใจของคนๆ” ใจ เวลาหลวงตาท่านไปไหนท่านไปเอาหัวใจของคนๆ

นี่ก็เหมือนกัน คนที่เคารพบูชาผู้จักหลวงปู่ดี มันก็ได้จุดประกายศรัทธาหัวใจไปดวงหนึ่ง แต่คนที่ไม่รู้จักก็ไม่รู้ แต่คนที่รู้จักนะ ดวงใจดวงหนึ่งโดนควักไปแล้ว แต่นั่นมันก็เป็นผู้รู้ใจ ผู้ที่รู้เขารู้เขาเข้าใจของเขา

ผู้ที่ยังไม่เข้าใจ ถ้ายังไม่เข้าใจ เราก็มีคนชวนมา มีคนจุดประกายลากมา เราก็มาทำกฐิน เสียทีหนึ่ง การทำบุญกฐินนี้ก็เพื่อฝังไว้ในหัวใจของตน ถ้าหัวใจของตนได้มีบุญกุศล บุญกุศลในพระพุทธศาสนา ในเรื่องของทานๆ เขาบอกว่าบุญกฐินนี้บุญที่ยิ่งใหญ่ ถ้าบุญที่ยิ่งใหญ่ สิ่งที่ยิ่งใหญ่เพราะอะไร เพราะมันเป็นวินัยกรรม

พอเป็นวินัยกรรม ภายในหนึ่งเดือนนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอนุญาตให้พระจำพรรษาแล้วให้รับภิกษุณนั้นได้ ถ้ารับภิกษุณนั้นได้ รับมาเพื่ออะไร นี่ไง เวลารับมา ปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ ผักชีนเขาเอามาเย็บตัดต่อกันเพื่อเวลาได้เปลี่ยนผ้า แล้วไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทำไม ไปรายงานผลการปฏิบัติไ้

เวลาในพรรษาหนึ่งๆ เขาเร่งความเพียรของเขา เวลาออกพรรษาแล้วมีสิ่งใดที่ขัดข้องหมองใจ สิ่งใดที่ตกค้างในใจก็จะไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เปิดหัวใจนี้ให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรวจได้สอบ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชี้แจงว่าถูกหรือผิดการกระทำนั้น บุญภิกษุณมันเริ่มต้นมาจากนี้ไ้

แต่ถ้าบุญภิกษุณ เรามาทอดกฐิน ทอดกฐินกัน เวลาคนเรา สิ่งที่ยังไม่เชื่อถือนั่นคงในพระพุทธศาสนาว่า พระพุทธศาสนาเป็นลูกตุ้มสังคม ศาสนาเป็นที่เอาเปรียบสังคม ศาสนานี้ไม่ทำหน้าที่การงาน เอาแต่ผลประโยชน์ๆ ไ้

แต่เวลาคนที่เขามีจิตมีศรัทธามีความเชื่อของเขา เขาจะทำบุญกุศลฝังในหัวใจของเขา เขาจะเชิดชูบูชา สิ่งนี้เราสนับสนุน เราอนุเคราะห์สงเคราะห์หมู่สงฆ์ๆ หมู่สงฆ์เพื่อค้นคว้าหาสัจจะความจริงในใจของตน

เวลาพระเจ้าพิมพิสาร เวลาเจ้าชายสิทธัตถะหนีออกจากเมืองมา ให้กองทัพครึ่งหนึ่งให้คนไปรบเอาเมืองคืน เจ้าชายสิทธัตถะบอกไม่ใช่ ตั้งใจมาประพาศปฏิบัติๆ พระเจ้าพิมพิสารขอสัญญาไว้ว่า ถ้าเจ้าชายสิทธัตถะประพาศปฏิบัติแล้ว ถ้าบรรลุนิพพานแล้วให้มาสอนด้วย ให้มาสอนด้วย

นี่ก็เหมือนกัน เรามาทอดกฐินๆ เราสนับสนุนให้พระผู้ที่ประพาศปฏิบัติของเขา เขาได้มีโอกาสประพาศปฏิบัติของเขา ถ้าประพาศปฏิบัติของเขาเพื่อคุณธรรมในใจของเขา ถ้าเพื่อคุณธรรมในใจของเขา คนตาดีบอกสั่งสอนโลกได้ คนตาบอดไม่มีสิทธิ์ คนตาบอดสั่งสอนโลกไม่ได้ คนตาบอดเป็นลูกตุ้มสังคม เอาวัดเอาเปรียบ เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน การทอดกฐินๆ ถ้าทอดกฐินถ้าเป็นโลก เวลาคำว่า “เป็นโลก เป็นธรรม” เราแบ่งกันไม่ออกไ้ เราอยู่ เหยี่ยมมีสองด้าน ด้านหนึ่งคือด้านโลก ด้านหนึ่งคือชีวิตประจำวันของเรา ด้านหนึ่งคือความเป็นอยู่ของเรา

ด้านธรรมๆ ด้านธรรมนะ ในครอบครัวของเรามีความสุขหรือความทุกข์ ในครอบครัวของเรามีความรื่นเริงอาหาญหรือไม่ ความเป็นอยู่ปัจจัยเครื่องอาศัยนี่ก็เป็นเรื่องหนึ่ง เรื่องของร่างกายนี้ แต่เรื่องของจิตใจนะ ในครอบครัวของเรามีความสมานฉันท์ ในครอบครัวของเรามีความสุข ในครอบครัวของเราเจรจากันได้ พุดกันรู้เรื่อง ในครอบครัวของเรามีแต่ความสุขความสงบระงับ อันนั้นละบุญกุศล

นี่โลกกับธรรมๆ ถ้าโลกก็เป็นเรื่องของวัตถุ โลกก็เป็นเรื่องของการโฆษณาชวนเชื่อ การประชาสัมพันธ์ ถ้าโลกของธรรม โลกของธรรมไม่ต้องพูดอะไร สบตาแล้วก็มีความสุข สบตากันแล้วก็จบ นี่ไง บุญกุศลมันเป็นบุญกุศลไง

แล้วถ้าเป็นเรื่องโลกๆ เห็นไหม นึกองกฐินใหญ่ที่สุดในโลก เงินมากที่สุดในโลก มีความมหัสจรรย์ยิ่งกว่าโลก นี่มันเป็นเรื่องโลกๆ เรื่องแข่งขัน มีความแข่งขันกัน เวลาแข่งขันกันมันก็พยายามแสวงหา ความแสวงหามาเพื่ออะไร

นี่ไง เรามาทำบุญกุศลกัน เรามาเพื่อความสงบระงับใช่ไหม เรามาเพื่อการเสียสละใช่ไหม เราจะไปแสวงหาสิ่งใด หลวงตาท่านเสียสละประจำ ไก่ สำคัญตุนว่าเป็นไก่มีหงอน

คำว่า “ไก่มีหงอน” เราไม่มี ไก่มันมีหงอนของมัน มนุษย์ไม่มีหงอนหรอก แต่ก็พยายามจะแสวงหา พยายามจะฉกฉวย พยายามจะกระทำให้ขึ้นมา นั่นเรื่องของโลก

ถ้าเรื่องของโลก ทอดกฐินแบบโลกๆ ใหญ่ที่สุดในโลก มากที่สุดในโลก นี่ในโลก แล้วในโลกได้อะไรขึ้นมา แล้วปีหน้า คนต่อไปก็ทำให้ยิ่งใหญ่มักราวนั้นใช่ไหม สูงกว่านั้นไปอีก สูงไปเรื่อยๆ แล้วยิ่งใหญ่ในโลกมันไปจบกันที่ไหน

แต่ถ้าเป็นธรรม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าณะ เวลาเผยแผ่ธรรมๆ บริษัท ๔ เวลาภิกษุณะ เวลาตักทุกข์ได้ยากมา เวลาภิกษุใช้ไม่มีใครดูแลรักษาเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้อุปัฏฐากเอง แล้วบอกกับพระนะ “ถ้าใครอยากอุปัฏฐากพระพุทธรูป ให้อุปัฏฐากพระปวดยเถิด”

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าดูแลพระ เวลาพระประพตปฏิบัติขึ้นมาแล้ว เวลาไปกลัวผี ไปเข้าป่าเข้าเขาไป วิ่งกลับมาหาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า ให้ระลึกถึงพระพุทธ ให้กำหนดพุทโธไป ให้ระลึกถึงพระธรรม ให้ระลึกถึงพระสงฆ์

นี่ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารภหรือสัตว์ชนสัตว์วางธรรมวินัยนี้ไว้ วางมาแบบรากลึกซาบซึ่งเข้าไปในใจของบริษัท ๔ นี่เวลาเป็นธรรมๆ มันเป็นธรรมแบบนี้

ประเพณีวัฒนธรรม คุณสิ เวลาแหล่งท่องเที่ยวเขาจะจัดประเพณีอะไรต่างๆ ใครเป็นคน ทำ คนทั้งนั้นนะ แล้วคนเอามาจากไหน ก็เอามาจากสัญญาเดิม จากที่เราเห็นพ่อแม่ปู่ย่าตายายของเราทำมา นี่คือการประเพณีวัฒนธรรมที่มันจะออกมาจากหัวใจของเรา แล้วเราทำขึ้นมาให้ มันเป็นรูปธรรมให้สิ่งนี้เพื่อประโยชน์กับโลก นี่ถ้ามันเป็นธรรมๆ เราส่งต่อเป็นขั้นๆ นะ จากพ่อแม่สู่ลูก จากลูกสู่หลานสู่เหลนไป ให้เพื่อศาสนามั่นคงไป

เรามาทอดกฐินด้วยความเป็นธรรมไง เราไม่ได้ทอดกฐินแบบโลกๆ ใจ ไปแข่งขันกัน ไปพยายามใหญ่ที่สุดในโลก ใหญ่ที่สุดในโลก

เราก็แปลกใจ ใหญ่ที่สุดในโลก โรงงานหล่อมันได้ตั้งคั้งนั้นนะ ใหญ่ที่สุดในโลกเป็นของใคร โรงงานหล่อพระพุทธรูปทั้งนั้นนะ เอ็งทำอะไรขึ้นมา เอ็งมีอะไรใหญ่ที่สุดในโลก หัวใจเอ็งยิ่งใหญ่หรือไม่ หัวใจเอ็งเป็นซี่ข้าว หัวใจเอ็งเป็นทาส ทาสกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ออยากดัง ออยากใหญ่ ออยากให้เขาเชิดชูใจ

แต่เวลาครูบาอาจารย์ของเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านอยู่ในป่าในเขา ครูบาอาจารย์ที่ยิ่งใหญ่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ โคนต้นโพธิ์ ในป่าป่าหนึ่งมีต้นโพธิ์ต้นยิ่งใหญ่อยู่ต้นหนึ่ง เอกบุรุษผู้หนึ่งไปนั่งอยู่ใต้ต้นโพธิ์นั้น กำหนดปฏิจักษุสมาธิ ด้วยมรรคญาณทำลายอวิชชาในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านคิดว่าท่านชวนชวายเป็นของท่าน ท่านเข้าป่าเข้าเขาไปกับท่าน

คำว่า “เข้าป่าเข้าเขาไป” ไม่ใช่เอามาเปรียบเทียบกับโลกนะ โลกที่ไหนที่มันเจริญรุ่งเรือง โลกที่ไหนที่มันมีความอุดมสมบูรณ์ ที่นั่นเป็นสิ่งที่ปรารถนา ที่ไหนที่ขาดแคลน ที่ไหนที่อดคัดขาดแคลน เราไม่ปรารถนาสิ่งนั้น นี่เรื่องโลกๆ โลกๆ ต้องการความมั่นคงของชีวิต

โลกๆ ต้องการความอุดมสมบูรณ์ของชีวิต แต่สรรพสิ่งในโลกนี้เป็นอนิจจัง ความอุดมสมบูรณ์
มันเป็นฤดูกาล มันเป็นครั้งเป็นคราวที่มันจะเป็นของมัน เห็นไหม

แต่หัวใจที่ยิ่งใหญ่ หัวใจที่ยิ่งใหญ่สิ หัวใจที่ยิ่งใหญ่ ความอึดคัดขาดแคลน หลวงตาท่าน
เทศน์สอนประจำ ธรรมะจะเกิดในที่อึดคัดขาดแคลน ธรรมะจะเกิดในที่นั่นเพราะอะไร เพราะ
คนเรามันขาดมันแคลนขึ้นมาแล้วกิเลสมันดิ้นมันรนไ้ เราอยู่ในที่สุขที่สงบที่อุดมสมบูรณ์ เรา
นอนจมอยู่นั่นนะ สุขหนอๆ มันโดนกิเลสหลอกอยู่นั่น มันจะตายอยู่นั่นมันยังไม่รู้จักเลย

เวลาเราเข้าไปอยู่ในป่าในเขาไม่มีจะกิน หนูนก็ไม่มี นีก็ไม่มี น้ำท่าก็ต้องหิวขึ้นมาเอง ต้อง
แสวงหาเอง ความทุกข์ความยากเราทำของเราขึ้นมาเอง สิ่งที่เราทำมาทำไมมันอึดคัดขาด
แคลนไปหมด แล้วถ้าจิตใจของสาวกสาวกจะผู้ประพฤติปฏิบัติอ่อนแอ ทำไมเราต้องมาทุกข์
มายากอย่างนี้ ในวัดในวาทั่วไปอุดมสมบูรณ์ทั้งนั้น อยู่ห้องแอร์ อยู่อาหารอุดมสมบูรณ์ ทำไม
เราต้องมาทุกข์มายากอย่างนี้

เราจะมาทุกข์มายากขึ้นมาเพราะเราจะค้นคว้าหากิเลสในใจของตนไ้ ถ้ามันสุขมันสงบ
มันระงับขึ้นมา มันไม่มีกิเลสหรือ นั่นนะกิเลสยิ่งใหญ่ ดีและชั่ว เวลาชั่วนี้เห็น เวลาดีนี้มองไม่
เห็น

นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันสุขสงบระงับมันอุดมสมบูรณ์ มันนอนจมอยู่นั่นนะ เเดินจงกรมก็ไม่
เป็น นั่งสมาธิก็ไม่เป็น องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอะไรก็ไม่รู้ สอนเอาไว้สอน
ประชาชน สอนเอาไว้พระมาเทศน์ เทศน์เพื่อหาผลประโยชน์ ไม่ได้คิดว่าองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเราเลย

สอนเราๆ กินแล้วนอน กอนแล้วนิน มันเป็นหมู บวชมาเป็นพระ ไม่ใช่บวชมาเป็นหมู ถ้า
บวชมาเป็นหมู หมูให้เขาขุนอ้วนๆ ไซ้ไหม นี่ถ้ามันเป็นธรรมๆ ถ้ามันเป็นจริงๆ มันคิดได้ มัน
ระลึกได้

เราเข้าป่าเข้าเขาไปไม่ใช่ประชดสังคม หลวงตานะ เวลาท่านสร้างวัด ลูกศิษย์ของท่าน
ยิ่งใหญ่ทั้งนั้นนะ เวลาไปดูกฎีกูตั้งของท่านมันเล็กน้อย อู้อี้! ร้องห่มร้องไห้เลย อยากจะให้ท่าน
อยู่สุขสบายไ้

ท่านบอกว่า 'ไม่ต้องมายุ่งกับเรานะ' ใช้นี้เรื่องของโลกๆ มุมมองเป็นอย่างนั้น อยากจะ
สะดวกอยากจะสบาย แต่เรื่องของธรรม เรื่องของธรรม ธรรมมันยิ่งใหญ่ไง กระตือบห้องหอมมัน
อยู่สะดวกอยู่สบาย อัฟโงกาสิกังคะ อยู่ในเรือนว่าง ว่าง กระตือบห้องหอ นี้ถูกต้องข้อหนึ่ง

อยู่ในเรือนว่าง เรือนว่างหมายความว่ามันไม่มีฝ้าบังอยู่ อากาศมันก็ปลอดโปร่งใช้ใหม่
สรรพสิ่งมันเป็นธรรมชาติใช้ใหม่ ถ้ามันเป็นจริง จิตใจที่เป็นธรรมๆ เป็นธรรมอยู่กับสัจจะความ
จริง ไม่ได้ถอดถอนขอร้องใครมาเลย มันเป็นไปตามความจริง เราอยู่กับธรรมชาติ เราอยู่กับ
สัจจะความจริง ฝนตกฟ้าร้องมันก็เป็นเรื่องของฤดูกาล เรามีสติปัญญาเราก็หลบหลีกเอา นี้
ไม่ได้ประชิดเสียดสีสังคมใดๆ ทั้งสิ้น แต่ทำเพื่อคุณธรรมๆ ใจ

ถ้าทอดกฐินเป็นธรรมๆ ใจ คำว่า "เป็นโลก" เป็นโลกก็แข่งขัน แข่งขันช่วงชิง เป็นธรรม
ใครจะมาก็ได้ ใครจะไม่มาก็ได้ มันเป็นเรื่องของหัวใจ หัวใจที่ยิ่งใหญ่มันแสวงหา ความแสวงหา
คุณดี เวลาหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านแสวงหา เพื่ออะไร เพื่อสัจธรรมในหัวใจของท่าน

หลวงปู่ดีท่านบวชในงานศพของหลวงปู่มั่น เวลาท่านภาวนากับหลวงตา หลวงตา
เคี้ยวข้าว เวลาหลวงตาท่านพูดใจ "หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อมเรามา หลวงปู่มั่นเป่ากระหม่อม
เรามา"

แล้วหลวงปู่ดีใครเป่ากระหม่อมมา

การเป่ากระหม่อมมา เป่ากระหม่อมมานี้เป็นธรรม คำว่า "เป็นธรรมๆ" มันเชื่อฟัง คุณดี
เวลาพระอานนท์ เวลาเทวทัตปล่อยข้างออกมาที่จะใส่เข้าไปทำร้ายองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า พระอานนท์ที่ไกลเข้าไปบังหน้าเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก "ไม่ใช่หน้าที่ของเธอ ไม่ใช่หน้าที่ของเธอ"

เพราะอะไร เพราะเขาต้องการช่วงชิงการปกครอง เทวทัตเวลาปล่อยข้างมา พระ
อานนท์เสียสละชีวิตเลย เวลาพระองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปที่ไหน พระอานนท์เป็นผู้
อุปัฏฐากอุปัถม์ภนี้ถ้ามันเป็นธรรมๆ

คนที่เป็นธรรมนะ หนึ่ง กตัญญูกตเวทิต์ คุณดี พ่อแม่เลี้ยงดูมา เป็นพระอรหันต์ของคุณ
แล้วเวลาครูบาอาจารย์ของคุณศิษย์เป็นพ่อแม่ครูจารย์ เป็นทั้งพ่อ เป็นทั้งแม่ เป็นทั้งครูบา

อาจารย์ เป็นหมดเลย แล้วทำไมมันจะไม่เคารพรัก แล้วคนที่มีดวงตาเห็นธรรม มันจะเคารพ
ใหม่ มันจะเชื่อฟังใหม่ มันจะลงครูบาอาจารย์ใหม่ มันไม่ยอнос มันไม่พินฝอยหาตะเข็บ มันไม่
ซุกคู้ย มันไม่ทำลายใจ นี่ถ้าเป็นธรรม ถ้าเราทอดกฐิน ความเป็นธรรมๆ นะ ความเป็นธรรมมัน
เป็นที่หัวใจนี้

พ่อแม่เลี้ยงลูกมา ลูกคนไหนเป็นคนดี ลูกคนไหนที่มันดูแลเรา ลูกคนไหนที่มันรักเรา ลูก
คนไหนที่มันเชื่อฟังเรา นั่นนะธรรม มันอยู่ในใจ มันไม่ได้อยู่ที่ว่าลูก คู้ย! คนนั้นได้ไฉน คนนี้ได้
ไฉนนั่น เอมมาประเคนกัน ไม่ใช่

ในหัวใจของเขา ในหัวใจของเขาที่เคารพบูชา ถ้าเขาเคารพบูชา เขาเชื่อฟังเรา เขาจะไป
ตกอยู่ที่ไหนจะใกล้จะไกล เขาระลึกถึงพ่อถึงแม่ของเขา

แต่ถ้ามันไม่ใช่ นะ ถึงอยู่ใกล้เคียงกันมันก็ซุกหลุมพราง อยู่ใกล้เคียงกันมันก็ซุก
หลุมพราง มันก็ทำลายตลอด นี่ถ้าเป็นโลก เป็นโลกมันช่วงชิง แต่ถ้าเป็นธรรมๆ เราปรารถนา
ความเป็นธรรม สิ่งใดที่เป็นธรรม ความเป็นธรรมมันเกิดมาจากไหน

จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ความรู้สึกนี่คือจิต จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะมัน
ต้องเวียนว่ายตายเกิดตามข้อเท็จจริงของมัน เพราะมันมีความรู้สึกอันนี้ ความรู้สึกอันนี้ทำลาย
ไม่ได้

ทุกคนมีความทุกข์แล้วอยากทำลายความทุกข์นั้นทิ้งไป แต่ความทุกข์นั้นมันเป็น
นามธรรม มันทำลายมันได้ไหม มันทำลายมันไม่ได้ ยิ่งคิดถึงความทุกข์ยิ่งทุกข์ซ้ำทุกข์ซ้ำ

แต่ถ้าคนที่พยายามหลีกเลี่ยง กำหนดพุทโธหรือใช้ปัญญาอบรมสมาธิ มันจะวางทุกข์ได้
เป็นครั้งเป็นคราว คำว่า “เป็นครั้งเป็นคราว” คือมันปล่อยวางได้เป็นครั้งเป็นคราว เพราะมันเข้า
ลงมาสู่สัมมาสมาธิ แต่เรามาใช้ปัญญาขึ้นไป มันใคร่ครวญไป มันวิปัสสนาไป นั่นมันเป็น
ปัญญาของคน

นี่พูดถึงว่าจิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ มันเกิดโดยเวรโดยกรรมของมัน คุณสิ คุณसार
เป็นธรรมชาติสิ มีการเสียดสี มีขั้วบวก ขั้วลบ มันทำปฏิกรรม มันเกิดสสารใหม่ สสารใหม่

จิต จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะที่มันไป มันไปเพราะเวรกรรมของสัตว์ เวรกรรมของ
คนทำนี่

ฉะนั้นถึงบอกว่า สิ่งที่เป็นธรรมและเป็นโลก สิ่งที่เป็นธรรมๆ ถ้าเป็นสัตว์ธรรม ถ้าเราไม่ถึง
ที่สุดแห่งทุกข์ คุณธรรมอันนี้มันจะเป็นอำนาจวาสนาบารมีทำให้ใจดวงนี้เกิดดีขึ้นเรื่อยๆ เห็น
ใหม่

เวลาเกิดขึ้นมา เกิดมาด้วยกัน คนหนึ่งเกิดมาเป็นคนดี อีกคนหนึ่งเกิดมาเป็นคนดี้อคน
อื่น ทั้งๆ ที่พ่อแม่เดียวกันนะ จิตเป็นของเขาๆ คำว่า “จิตเป็นของเขา” พันธุกรรมของจิต
พันธุกรรมของจิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเกิดจากเวรจาก
กรรม จากเวรจากกรรม จากการกระทำ

แต่เกิดจากการกระทำ เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา มนุษย์เป็นสัตว์
ประเสริฐ สัตว์ประเสริฐเพราะมีกายกับใจๆ

เวลานักภวานานะ กายกับใจนี้สำคัญมาก เทวดาเขาไม่มีกาย เขามีกายทิพย์ พรหมก็
เป็นทิพย์หมด เขามีแต่หัวใจ เขามีแต่ความรู้สึก เขามีความสุขของเขาณะ แต่เวลาคนที่เขามีสติ
มีปัญญา เพราะอะไร เพราะเขาหมดอายุขัยของเขา เขาถึงมาฟังเทศน์หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น
มาฟังเทศน์องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ไอ้ของเราเป็นคนดี๊ คนไม่เข้าใจ คนต่อต้าน คนดี้ออื่น แต่เอ็งก็หิวนะเว้ย เอ็งก็หิว เอ็งก็
เจ็บไข้ได้ป่วย เห็นใหม่ ร่างกายนี้มันเรียกร่องอาหาร มันเรียกร่องความบำรุงรักษา

แล้วถ้ามันมีสติปัญญา ไอ้ที่เกิดเป็นมนุษย์ที่เป็นสัตว์ประเสริฐ สัตว์ที่มีอำนาจวาสนา
เพราะร่างกายนี้มันต้องการปัจจัย ๔ แล้วถ้าปัจจัย ๔ ปัจจัย ๔ มันก็แค่เฉพาะร่างกายนี้ต้องการ
เท่านั้น

แต่เวลาเราแสวงหา เราแสวงหาปัจจัย ๔ นี้เราแสวงหา ให้ใช้ล้านคนก็ไม่หมดนะ เวลา
กิเลสมันแทงหน้าไป อาหารกินมือเดียวเท่านั้นแหละ แต่มันจะสะสมไว้กินอีกชาติหน้า แล้วเนา
เสียหมดเลย ไอ้เนาเสียนั้นคือกิเลสใจ

เวลากิเลสตัดหาความทะยานอยากในใจของคนนะ มันหลอกหลวงคน มันทำร้ายคน มันทำร้ายมาก ศาสนาพุทธ พระพุทธศาสนา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สัจธรรมนี้มาลดมาละมัน ถ้ายังฆ่ามันไม่ได้ มาลดมาละมัน นี่ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลอค่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ

เวลาพระบวชนะ บวชจากฆราวาสมาเป็นพระ เป็นพระมันก็แสวงหา หาสัจจะหาความจริงในใจของตน ถ้าหาสัจจะหาความจริงในใจของตน เห็นไหม ตู๋พระไตรปิฎกในใจ

เวลาบอกพระป่าไม่มีการศึกษา ไม่ศึกษา

ศึกษา ยิ่งศึกษามานะ เรามีกิเลสอยู่แล้ว ยิ่งศึกษามาแล้วมันยิ่งขยายความ มันยิ่งตีความ มันยิ่งประพฤติปฏิบัติได้ยากขึ้น การศึกษามาแล้วเพราะกลัวมันจะผิดพลาด ศึกษามาแล้ว หลวงปู่มันบอกหลวงตาไว้ หลวงตาเป็นพระมหา

มหา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้ประเสริฐมากนะ เก็บใส่ลิ้นชักในสมองไว้ แล้วลั่นกุญแจมันไว้อย่าให้มันออกมา ถ้ามันออกมา เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มันทำนประพฤติปฏิบัติมาก่อน การประพฤติปฏิบัติมันมีอุปาทาน มันมีความแสวงหา มันมีตัดหาความทะยานอยาก มันมีความทะเยอทะยานในใจ พอมีความทะเยอทะยาน มันจะคาดมันจะหมาย แล้วคนไปรู้ช่องทางของมัน

ศึกษามา ๙ ประโยครู้หมดเลย นิพพานเป็นอย่างไรก็รู้ เวลามันภาวนาไป นิพพานลอยมาข้างหน้าเลย...นิพพานหลอกๆ นิพพานหลอกๆ มันจะมาหลอกตลอดไป

ฉะนั้น เวลามหาไปหลวงปู่มัน หลวงปู่มันบอก มหา การศึกษามาจนเป็นมหา ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐเลิศเลอค่า แต่เพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยากของเรามันโง่ มันอยากได้อยากดี มันอยากได้ ซึ่งสุกก่อนห่าม มันไม่เป็นไปตามขั้นตอนในการประพฤติปฏิบัติ มันไม่เป็นขั้นตอนตามความเป็นจริง ถ้ามันเป็นขั้นตอนตามความเป็นจริง ทุกคนจะไปโต้แย้งไม่ได้ เวลาประพฤติปฏิบัติบรรลุนิพพานตามความเป็นจริง ใครก็ขัดแย้งไม่ได้ เวลามันเป็นจริง มันเป็นจริงตามความเป็นจริง แล้วแข็งจริงหรือเปล่า

นี่ไง แต่ถ้ามันยังไม่จริง ถ้ากิเลสมันหลอกนะ เพราะหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านประพฤติปฏิบัติมาก่อน คนที่ประพฤติปฏิบัติ หลวงตาท่านพูดประจำนะ ใจคิดว่าเกิดมาชาตินี้แล้วที่ทุกข์ที่ยากนะ ท่านบอกว่า เอ็งอย่าเพิ่งพูดนะถ้าเอ็งยังไม่ได้ปฏิบัติ แล้วต้องปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ

ถ้าปฏิบัติไม่เป็นตามความเป็นจริง มันปฏิบัติหลอกๆ ปฏิบัติหลอกๆ มันก็เหมือนปฏิบัติแบบจัดฉาก แบบจัดฉากมันทำอย่างไรก็ได้ เพราะมันรู้ว่ามันจัดฉากไว้ เดียวมันจะเคลื่อนไปตามที่มันได้เขียนบทไว้

แต่ถ้าปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ ท่านบอกเลยเอาชีวิตเข้าแลก เอาชีวิตเข้าแลก เอาความตายเข้าแลก

ถ้ายังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ อย่าเพิ่งพูดว่าชีวิตนี้ทุกข์ อย่าเพิ่งพูดว่าทำงานหนัก อย่าเพิ่งพูดว่าเรานี้ยากมัน อย่าเพิ่งพูด ถ้าแน่จริงให้มาประพฤติปฏิบัติก่อน การประพฤติปฏิบัติคือการเอาชนะตนเอง

ถ้ามีสติปัญญา ลมหายใจเข้าพุท ลมหายใจออกโฮ กระทบการกระทำที่มันครบ กระทบการของมัน มันต้องเป็นสัมมาสมาธิแน่นอน

แต่ที่ทำงานนี้มันไม่ใช่ มันว่างๆ ว่างๆ เพราะมันเผลอ ว่างๆ เพราะมันปล่อยให้มันว่าง แต่ไม่มีสติควบคุมดูแล บริหารจัดการไม่ได้ เหมือนรถไม่มีคนขับมันสะเปะสะปะไปหมด ยานอวกาศปล่อยขึ้นไปแล้วนะควบคุมไม่ได้ ไปแล้ว แต่ถ้ายานอวกาศมันปล่อยขึ้นไปแล้วมันควบคุมได้ ควบคุมได้ ควบคุมด้วยสติ ควบคุมด้วยสติด้วยปัญญา ถ้ามันเป็นจริงๆ ไง

นี่พูดถึงว่า ถ้าประพฤติปฏิบัติตามความเป็นจริง ถ้าปฏิบัติตามความเป็นจริงนะ ถ้ามันเป็นธรรมๆ ถ้ามันเป็นธรรมมันก็จะเข้าสู่สังฆธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถึงมีโลกกับธรรม

เวลาโลก ฆราวาสธรรม ที่เราทำคุณงามความดีเป็นธรรมะของฆราวาส ธรรมะของโลก ถ้าบอกว่ามีสมาธิๆ พวกฆราวาสปุถุชนมีสมาธิ ถ้ามันไม่มีสมาธิ บ้าหมด คนที่ไม่บ้าคือคนที่

สมาธิ แต่เป็นสมาธิของปุถุชน ปุถุชนนะ ยังมีสมาธิสั้น สมาธิยาว คนสมาธิสั้นก็ควบคุมตัวเองไม่ได้ คนสมาธิยาวก็ควบคุมได้ดีขึ้น แต่มันก็เป็นปุถุชน

ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รูป รส กลิ่น เสียงที่มันหลอกดวงเรานี้เป็นบ่วงและเป็นมาร เวลาเป็นบ่วงมันก็รัดคอใจ เวลาคิดถึงความรักความทุกข์ความยากขึ้นมารัดคอตายเลย คนเราคิดถึงความรักจันทนไม่ได้ ทำร้ายตัวเอง นี่คือเป็นบ่วง

ถ้าเป็นพวงดอกไม้มันก็มาหลอกมาล่อใจ ที่นั่นก็ดี ที่นี้ก็ดี นู่นก็ยอดเยี่ยม ดีไปหมดเลย แต่ไม่เห็นตัวเอง ตัวเองไม่ดี

หายใจเข้านี้กพุทธ หายใจออก พยายามประพฤติปฏิบัติของเราขึ้นมา มันจะเห็นเลย รูป รส กลิ่น เสียงเป็นบ่วงของมาร เป็นพวงดอกไม้แห่งมาร พอมันวางได้นะ หัวใจของเรา พุทธรุ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีคุณค่ามากกว่า พอมีคุณค่ามากกว่า ทำความสงบของใจได้ นี่คือกัลยาณชน กัลยาณชน ผู้ที่ทำความสมาธิ

บอกว่า พวกเรามีสมาธิอยู่แล้ว แต่เป็นสมาธิของปุถุชน สมาธิแบบนี้เป็นสมาธิโลกๆ เวลาคนคิดงานๆ เขาอยากมีสมาธิ คนจะทำงานต้องการความสงบสงัด เขาต้องการของเขา ต้องการไม่ให้ใครมารบกวนการทำงานของเขา ใ้เรื่องนี้หน้าทีการงานของโลกนี้ งานของโลกคืองานโลก งานโลกคืองานกิเลส งานโลกคืองานแสวงหา เวลาถ้าเป็นปัญญาก็เป็นโลกีย์ปัญญา ปัญญาคิดงานเพื่อผลประโยชน์กับงาน ผลประโยชน์กับวิชาชีพ ผลประโยชน์กับสิ่งตอบแทน

แต่เวลาเราประพฤติปฏิบัติ หายใจเข้านี้กพุทธ หายใจออกนี้กโธ เราจะค้นคว้าหาจิตของเรา

จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ ทุกคนสงสัยว่าเรามาจากไหน แล้วเราจะไปไหน แล้วเฮ็งก็ต้องสงสัยต่อไป แล้วเฮ็งก็ต้องเกิดต่อไป

แต่ถ้าทำความสงบของใจเข้ามา ทำความสงบของใจเข้ามา พอจิตมันสงบนะ เห็นไหม ฤาษีชีไพรเขายังระลึกชาติได้เลย ความระลึกชาติของเขา ความระลึกชาติของเขาด้วยสัมมาสมาธิ ด้วยสมาธิที่มั่นคงของเขา แต่พอสมาธิเขาอ่อนแอเขาก็พลั้งเผลอ ใ้เรื่องระลึกชาติๆ ไร้สาระมาก ระลึกชาติ สิ่งที่ว่า “ไร้สาระ” เพราะไม่ใช่มรรค

เวลาจะเป็นมรรค เห็นไหม นี่พูดถึงว่าเวลาคนที่ประพฤติปฏิบัติ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านประพฤติปฏิบัติมาก่อน ท่านเห็นเล่ห์เหลี่ยมของกิเลสที่มันหลอกลวงมาก่อน ท่านถึงได้บอกหลวงตาไว้ว่า การศึกษา ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามานี้ประเสริฐมาก มีคุณค่ามาก แล้วลั่นกุญแจ

การศึกษาอย่างนี้ ปัญญาอย่างนี้เรียกโลกีย์ปัญญา ถ้าในตำราพระพุทธศาสนาก็บอก ว่าสุตมยปัญญา จินตมยปัญญา ภาวนามยปัญญา ปัญญาอย่างนี้ใส่ลิ้นชักสมองไว้ แล้วล็อกกุญแจมันไว้ด้วย ถ้าไม่ล็อกกุญแจไว้ เวลาปฏิบัติมันจะเสนอมายเลย ได้ขั้นนั้น ได้ขั้นนี้ ได้ขั้นนั้น

ได้ขั้นบ้า บ้าโดยกิเลสค้นหาความทะยานอยาก แล้วตัวเองให้ค่าตัวเอง มันจะให้ขั้นไหนก็ได้

แต่ครูบาอาจารย์ของเราเนะ เวลาถ้าเป็นจริงๆ ท่านจะถามเลย เอ็งจะได้ขั้นไหนไม่สำคัญ สำคัญว่าเอ็งทำอะไร คนเราไม่ได้ทำงานจะมีเงินไม่ได้ คนเราไม่เคยทำงาน เอาเงินมาจากไหน ถ้ามีเงินต้องแจ่งสรรพากรตรวจสอบ ถ้ามีกรรม ธรรมอะไร ธรรมคิดเอาเอง ถ้าคิดเอาเองมันไม่ใช่

ปัจจุบันตั้ง สันติภูมิจิโกนะ เวลาสังขธรรม สังขธรรมที่มันเกิดขึ้น มันเกิดขึ้นจากการกระทำ ถ้าเกิดขึ้นจากการกระทำ

นี่พูดถึงว่าโลกกับกรรม ถ้าเป็นเรื่องโลกๆ นะ เราก็ทำกันพอเป็นพิธี ทำแบบโลกๆ ถ้าทำแบบโลกๆ เราก็ได้แบบโลกๆ แต่ถ้าเราจะเอาความจริง เราจะฝังไว้ในหัวใจของเรา เราจะเอาสังขจะความจริงของเรา

เราตั้งใจของเรา เราจะทำบุญกุศลกับทาน เราตั้งใจเลย เราตั้งใจนะ เวลาเราตั้งใจแล้วสิ่งที่มันเข้าไปที่เป็นทิพย์สมบัติๆ เวลาเทวดา อินทร์ พรหมเขาไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหมเขาไม่มีร่างกายนี้ เพราะอะไร เพราะว่าสิ่งที่เขาไปได้สมบัติทิพย์

นี่ก็เหมือนกัน ความรู้สึกนึกคิดของเราที่มันเป็นเรื่องจริงๆ เป็นจริงถ้ามันฝังลงไป ในหัวใจของตน เวลามันคิดถึงสิ่งที่เราเคยกระทำมาแล้วเมื่อสิบปีที่แล้วก็ยังคงสดๆ ร้อนๆ อาหารที่เคยใส่บาตรเมื่อสิบปีที่แล้วยังไม่เน่าไม่บูดไม่เสียไม่หายนะ

แต่ถ้าเป็นอาหารมันบูดไปนานแล้ว แต่ถ้าเป็นทิพย์สมบัติมันไม่เสียมันไม่หาย นี่มันเป็นตามความเป็นจริง แต่เราไม่รู้ จิตใจอ่อนแอ ลังเลสงสัย พอลังเลสงสัย ล้มลุกคลุกคลานให้กิเลสมันหลอก ไม่มีความจริงอะไรขึ้นมาเลยแต่ถ้าเป็นความจริง ฟังธรรมๆ ฟังธรรมแล้ว ในพระพุทธศาสนาอย่าให้เชื่อ กาลามสูตร ไม่ให้เชื่อแม้แต่คนพูด ไม่ให้เชื่อแม้แต่อาจารย์ของเรา ไม่ให้เชื่อว่าได้ยินมา ให้กลับไปทดสอบ ให้กลับไปค้นคว้า ให้กลับไปค้นหา ให้มันเป็นความจริงของมันขึ้นมา

ถ้าเป็นความจริงขึ้นมา ถ้ามันเป็นอริยสัจมีหนึ่งเดียว ทุกข์ เหตุให้เกิดทุกข์ ทุกข์ดับวิธีการดับทุกข์ แล้วแจ้งดับอย่างไร แจ้งทำอย่างไรมันดับ ถ้ามันทำไม่ได้มันก็ไม่เป็นความจริง ไม่เป็นความจริงมันก็เป็นความจำในสังคมโลก

นี่จะบอกว่า ถ้าเป็นโลกก็เป็นเรื่องหนึ่งนะ เป็นโลกก็เรื่องของโลก เป็นโลกก็แข่งขันทางโลก แล้วแข่งขันทางโลก การประชาสัมพันธ์การโฆษณาชวนเชื่อเดี๋ยวนี้เขารับจ้างทำได้หมดนะ พระองค์ไหนอยากจะมีชื่อเสียงอย่างไร เขาจับฉลากให้ได้หมด ขอให้ไม่มีเงินจ่ายค่าจ้างมา

แต่ถ้าเป็นธรรมๆ นะ ครูบาอาจารย์เราเข้าป่าเข้าเขาไปอยู่ในความสงบสงัดใจ สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี จิตที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะนี้มีค่าที่สุด เวลาถ้าสิ้นกิเลสไป เอโก อัมโม ธรรมอันเอก ธรรมหนึ่งเดียวที่มันไม่เกิด มันไม่เกิดเพราะอะไรละ

ของที่มันสกปรกโสโครก มันได้ล้างทำความสะอาดแล้วมันก็แวววาวของมันโดยข้อเท็จจริงอันนั้น

จิตใจที่มันทุกข์มันยากอยู่นี้ เราทุกข์ๆ ยากๆ อยู่เนี่ย เราพยายามสร้างบุญสร้างกุศลของเรา มันต้องสร้างบุญสร้างกุศลมันถึงฟังธรรมเป็น ฟังธรรมเป็นกับฟังธรรมไม่เป็นนะ

ถ้าฟังธรรมนะ เวลาฟังธรรมเอาแต่ได้ ทำบุญแล้วจะเป็นเศรษฐี ทำบุญแล้วจะร่ำรวย ทำบุญแล้ว แล้วก็บอกว่า ทำบุญแล้วไม่รวยสักที ทำบุญแล้วไม่รวยสักที

ไ้รวยๆ ทำบุญรวยๆ รวยๆ ก็ใช้สอยก็ปัจจัย ๔ เท่านั้นนะ แต่พระพุทธศาสนาสอนให้ฉลาด สอนให้มีสติสัมปชัญญะ สอนให้ไม่เป็นเหยื่อของคนอื่น ไม่ต้องให้ใครหลอก หัวใจของเราให้มันอยู่ท่ามกลางหัวอกนี้ ใครไม่สามารถเอาหัวใจของเราไปได้ ถ้าเราไม่เป็นเหยื่อ

เราเองต่างหากอยากเป็นเหยื่อ พยายามจะทำตัวให้เป็นเหยื่อของเขา แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญา เราทำตัวของเราให้เป็นไท ทำตัวของเราให้มีหลักการ ถ้าทำตัวของเราให้มีหลักการ พระพุทธศาสนาสอนที่นี้

ถ้าใครมีสติปัญญาแล้วนะ ในบ้านในเรือน ในญาติในตระกูลของเรานะ มีความร่มเย็นเป็นสุขทั้งนั้น ถ้าในครอบครัวของเรามีคนเกเร มีคนที่มันไม่ยอมเชื่อฟัง อันนั้นก็เป็นการของสัตว์ ถ้ากรรมของสัตว์นะ ถ้ามันมีสติปัญญามันทำใจได้ คนที่อยู่ในความทุกข์อย่างนั้นแล้วมีธรรมโอสถคอยรักษาหัวใจของตน มันทนได้

ถ้ามันมีญาติพี่น้องของเราเป็นคนเกเร เป็นคนเอาวัดเอาเปรียบบ้าง เราทนได้ เพราะมันเป็นกรรมของสัตว์ เขาสร้างเวรสร้างกรรมอย่างนั้นของเขา มา เขาสร้างของเขา มา พันธุกรรมของจิตๆ ใครปลูกต้นไม้สิ่งใดจะได้ผลตอบแทนสิ่งนั้น ใครได้ทำบาปอกุศลมา ใครได้ทำลายใครมา ใครได้ทำลายล้างมา มันจะฝังใจของมันมา ฝังใจของมันมา ทำดีขนาดไหนมันก็ฝังใจของมัน นี่มันเป็นเวรเป็นกรรมของสัตว์

แต่ถ้าวันไหนมันหมดเวรหมดกรรมนะ จิตใจมันพัฒนาขึ้น มันจะบอก เอ้อ! จบ ถ้าได้เอ้อ! จบนะ ถ้าไม่เอ้อ! มันยังจ้องล้างจ้องผลาญ มันยังติดตามไปเพื่อจะเอาคืน มันยังตามของมันไป

นี่เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนอย่างนั้น พระพุทธศาสนาสอนทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว จะทำดีจะทำชั่วมากน้อยขนาดไหนเขาเป็นคนทำ คนไหนทำ คนนั้นต้องได้รับผลกรรมแน่นอน

กรรมนี้เป็นอจินไตย ใครทำดีทำชั่วเขาต้องได้รับผลกรรมนั้นแน่นอน ไม่รู้ว่าภพใดชาติใด เวลาใดเท่านั้น เวลาเราเป็นหมู่เป็นคณะกัน เราเบียดเบียนกัน เราคิดว่ามันจะจบสิ้นไป เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ เขามาเกิดเป็นลูกเป็นหลาน เขามาเกิดอยู่ใกล้ตัว ร้องไห้เอา บีบบังคับเอา คว้าหมัดนะ คว้าเกลี้ยงเลย นี่เวลากกรรมมันให้ผลนะ ฉะนั้น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว

ฉะนั้น พระพุทธศาสนาเลอค่ามาก เลอค่า ไม่ต้องอ้อนวอน ไม่ต้องขอใคร ไม่ต้องการให้ใครมาช่วยเหลือเจือจาน แต่ต้องอาศัยฟังธรรม ฟังธรรมมาเพื่อให้มีสติเพื่อให้มีปัญญา แล้วกาลามสูตร พระพุทธเจ้าไม่ให้เชื่ออยู่แล้ว

พระพุทธเจ้าสอนไว้เอง กาลามสูตรนะ อย่าเชื่อ อย่าเชื่อแม้แต่เราพูด อย่าเชื่อ แต่เวลาพูดแล้วกลับไปใคร่ครวญ

การใคร่ครวญนั้นเป็นสติปัญญาของเรา การใคร่ครวญ เราจำแล้ว เรามีประเด็นแล้ว เรากลับไปบ้านไปครุ่นคิด การครุ่นคิดนั้นคือการฝึกหัดให้เราเข้มแข็ง ไม่เป็นเหยื่อ เราพยายามครุ่นคิดหาเหตุผล

แล้วถ้ามันได้เหตุได้ผล ได้คุณธรรม คุณธรรมคือมันโล่ง มันปล่อยมันวาง มันปล่อยจากการบีบคั้น มันปล่อยจากความเครียด มันปล่อยจากความทุกข์ แล้วอยากได้มากขึ้นก็แสวงหาฟังธรรมต่อเนื่องไป แล้วพยายามฝึกหัดใช้ปัญญาของตนต่อไป นี่คือนิยามของบรมสมาธิ ปัญญาจะทำหัวใจเราให้ผ่องแผ้ว เวลามันผ่องแผ้วแล้วมันอยากเจริญออกงามมากขึ้นไปกว่านี้ มันจะน้อมไปหาสติปัญญาฐาน ๔ เห็นกาย

ทุกคนเกิดมาแล้ว กายนี้เป็นของเรา เราเกิดเป็นมนุษย์ ร่างกายนี้เป็นของเราหรือไม่ เป็นของเราชั่วอายุขัย แต่ความจริงมันไม่ใช่ เพราะมันต้องตายหมด เวลามันตายไปมันทิ้งร่างกายไว้ที่นี่ แล้วเวลาไปไหนเขาก็ไปเผาหมดนะ ไม่มีใครเอาไปด้วย

แต่ถ้าเราใคร่ครวญโดยวิเคราะห์วิจัยนี่คือปัญญาของเรา มันจะไปกับจิตดวงนี้ เวลาคนตายเคาะโลงป้อกๆ ทำบุญให้ ทำบุญให้ แต่ของเราไม่ต้อง

หลวงตาพูดเอง “ห้ามสวดกุสลา ธมฺมานะ เราทำพอแล้ว เราทำพอแล้ว ไม่ต้องใครให้”

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราใช้ปัญญาของเรา มันเป็นปัญญาของเรา ใครลักใครขโมยไม่ได้ ไม่ต้องไปจดลิขสิทธิ์ ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “ไม่มีกำมือในเรา แบตลอด” แต่พวกเราทำกันไม่ได้

มารเคย เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราไม่เข้มแข็ง กล่าวแก้คำจวบจ้วงของลัทธิต่างๆ ไม่ได้ เรายังไม่ยอมตาย

แต่เวลาวันมาฆบูชา เผยแผ่มา ๔๕ ปี มารเคย บัดนี้ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเราเข้มแข็ง สามารถกล่าวแก้ไขพวกที่มาหลอกแตกได้ ไขพวกที่มาหาเหยื่อได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน

แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ

พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ท่ามกลางหัวใจของทุกๆ คน ใครมีชีวิตคือมีจิตวิญญาณนั่นคือมีพุทธะ แต่เราขี้ขลาดขี้กลัวไป เราไปมอญยศถาบรรดาศักดิ์หน้าที่การงาน ทรัพย์สมบัติว่าเป็นสมบัติของเรา ทั้งๆ ที่สิ่งที่มีคุณค่าคือพุทธะ คือความรู้สึกรู้จักพุทธะคือผู้รู้ ใครไม่มีความรู้ ความรู้นั้นมีคุณค่าที่สุด แล้วไม่มีใครเคยเห็นมัน ไม่มีใครเคยเข้าไปสู่อ้อมอกมัน

ถ้าเข้าไปสู่อ้อมอกมันได้คือสัมมาสมาธิ แล้วฝึกหัดใช้ปัญญาไปจะเข้าสู่สติปัญญา ๔ ตามความเป็นจริง แล้วปฏิบัติไปมันจะพ้นจากทุกข์ไปได้

เริ่มต้นจากที่เราทำทานกันนี้ เราทำบุญกุศลกันเพื่ออำนาจวาสนาบารมี เราฟังธรรมๆ ฟังเทศน์แล้วกลับไปคิด อย่าเชื่อว่าพระสงฆ์พูดอย่างนี้ เพราะพระสงฆ์จะเอาผลประโยชน์หลอกโยมทุกวันเลย

กลับไปคิดให้ดี พอดีคิดให้ดีคือปัญญาของเรา ใครคิดได้คือปัญญาของคนนั้น แล้วฝึกหัดคิด ฝึกหัดค้นคว้า ฝึกหัดประพฤติปฏิบัติ เราจะเป็นคนดีมากขึ้น เราเป็นคนแข็งแรงมากขึ้น เพื่อประโยชน์กับเรานะ นี่พูดถึงว่าถ้าทอดกฐินเป็นธรรม

ทอดกฐินเป็นโลกก็แข่งขันความยิ่งใหญ่ แข่งขันยอดทำบุญ แต่ถ้าเป็นธรรมนะ เรามาด้วยหัวใจ เรามาด้วยลูกศิษย์ตถาคต อเสวนา จ พาลานํ ปณฺธิตานญฺจ เสวนา เราจะคบบัณฑิต คบคนที่คิดที่จะไฝหา ที่จะค้นคว้าหาสัจจะความจริงของเรา

เราคบบัณฑิตแล้วเราแสวงหา เราทำบุญกุศลของเราเพื่อหัวใจของเรา ให้หัวใจเราฉลาด ให้หัวใจเราคิดเป็น ให้หัวใจเราพยายามแสวงหาทางออก

ไม่ต้องไปที่ไหน นั่งอยู่ที่บ้านนั่นแหละ มันอยู่ที่กลางหัวอกนี้ อยู่ที่ไหนก็ได้ อยู่ที่ไหนก็หายใจได้ อยู่ในรถอยู่ในรา อยู่ในห้องอยู่ในหีบ อยู่ที่ไหนทำได้ทั้งนั้น ค้นหาค้นหาทั้งนั้น ค้นหาพุทธะ สมบัติส่วนตนของเรา เอวัง